

מחקר זה מציג תוצאות מסתמכות על מחקרים שונים אשר עוסקים בהשפעת התפרצות נגיף הקורונה על שוק העבודה הישראלי בכלל, וענפים כלכליים לפי לאום בפרט. תוצאות של המחקר מאפשרות למידה בזמן אמת על השפעת האבטלה עקב המשבר הכלכלי על שתי האוכלוסיות (יהודים וערבים) במדינת ישראל. המחקר חוקר באופן דיפרנציאלי את ההסתברות לעליה בשיעורי האבטלה אשר נגרמה מאחוז תעסוקה, ממוצע הכנסה, וממוצע מספר שעות עבודה מצומצם ומופחת עקב שפל כלכלי. הסתברות זו נובעת מהטלת מגבולות חריפות על שוק העבודה הישראלי. תוצאות של המחקר מראות שהפגיעה הכלכלית של ענפי כלכלה שונים באוכלוסייה הערבית נקלטה בצורה חמורה יותר מאשר זו באוכלוסייה היהודית. המחקר מניח שסיבה לדיפרנציאציה בפער בהשלכות של הנגיף על ענפים כלכליים טמון בקשיי השתלבות תעסוקתית וביטחון תעסוקה בקרב האוכלוסייה הערבית (כך שעובדים ערבים נוטים לשלוט על ענפי כלכלה שמצריחות כוח פיזי ואין בהם ביטחון תעסוקתי), לעומת ההקלות היחסיות בהשתלבות תעסוקתית באוכלוסייה היהודית.

א.מבוא

קשיי התעסוקה של ענפים כלכליים בישראל עקב משבר נגיף הקורונה עוררו עניין בקרב חוקרים שמתעסקים במצב הסוציאקונומי של החברה הישראלית וגם את מצבה הכלכלי. נתונים קודמים שמתעסקים במשברים כלכליים לאורך הזמן (כמו משבר כלכלי ב 2008) מראים כי הענפים הכלכליים נפגעים בצורה ישירה. פגיעתם של המשברים הכלכליים באה לידי ביטוי בשיעורי אבטלה גבוהים, באחוזי תעסוקה נמוכים, בממוצע מספר שעות העובדים היורד, כך שגרם לממוצע הכנסת העובד במדינת ישראל ירד.

מחקר זה נערך בשל לבחון, להבין, ולהסביר את ההשפעה של נגיף הקורונה על ענפים כלכליים לפי לאום במדינת ישראל. במחקר זה מובאים נתונים על השלכת נגיף הקורונה על ענפים כלכליים ומשווה באופן דיפרנציאלי בין ההשלכות בקרב החברה הערבית לבין החברה היהודית כדי לענות על השאלה – האם התפרצות נגיף הקורונה, במדינת ישראל בפרט, השפיעה על גידול הפער הסוציאקונומי-כלכלי בין האוכלוסייה הערבית לבין האוכלוסייה היהודית?

המחקר משער תוך התוצאות העיקריות שאני עורכת ומבססת על מחקרים קודמים שעוסקים במשברים כלכליים, כי הסבר לעלייה הגדולה בשיעורי האבטלה בקרב העובדים בכלל ובקרב עובדים ערבים בפרט היא קשיי התעסוקה והשתלבות בשוק העבודה. באופן ספציפי בשנים המלוות לשנת 2008 אשר התרחש בה משבר כלכלי, וגם בין השנים העכשוויות של 2019 ל-2020. לאחר תום המשבר הכלכלי של 2008, חלה צמיחה כלכלית אשר בעקבותיה ירד שיעור האבטלה באחוז העובדים בכלל, ובאחוז העובדים היהודים בפרט, כך שנצפתה ירידה חדה בשיעורי האבטלה במגזר היהודי אך לא הביאה לירידה מובהקת או משמעותית בשיעורי האבטלה בקרב המגזר הערבי במדינת ישראל, דבר אשר מצביע על צמיחה יותר מהירה בענפים כלכליים באוכלוסייה היהודית לעומת הצמיחה האתנית בקרב האוכלוסייה הערבית. ממצא שמעיד על הסבלנות מאבטלה וחוסר ביטחון תעסוקתי של עובדים ערבים למרות שהונם האנושי הולך וגדל מול המשק (בר-אל, 1993).